

## **СТАНОВИЩЕ**

**От проф. д-р Емилия Алексиева – преподавател в СУ „Св. Климент  
Охридски“**

Относно дисертационен труд за присъждане на образователната и научна  
степен „доктор“

По научна специалност 3.2. Психология (Обща психология –  
Психологическо измерване и оценяване - психодиагностика)

**Автор: Мина Ивова Неделчева - Дацова**

**Тема: „Атрибутивен стил, психично благополучие и депресия при хора с  
репродуктивни проблеми“**

**Научен ръководител: проф. д-р Емилия Алексиева**

### *1. Актуалност на темата и целесъобразност на поставените цели и задачи*

Темата на дисертационния труд е значима и актуална, както за засегнатите лица, така и за обществото ни, в което проблемите, свързани с демографския срив се дискутират не от вчера. В този смисъл още с ориентацията си към тази проблематика, докторантката показва своята професионална сензитивност и траен интерес. Ще подчертая, че изследваната в дисертационния труд проблематика е продължение и развитие на високо професионално ниво на нейната магистърска теза.

### *2. Познаване на проблема*

Докторантката познава добре както основните теории, обясняващи клиниката на репродуктивните проблеми, така и тяхното съвременно развитие. Тя е показала способност за аналитична преработка и представяне на значителен обем от фактологична и емпирична информация, което свидетелства по безспорен начин за нейните качества като изследовател.

Г-жа Неделчева-Дацова е анализирала голям обем от съвременни публикации по основните елементи на изследователската проблематика. В теоретичната част последователно се обсъжда основните понятия на своето емпирично изследване като го позиционира „в полето на психологията на здравето..., на позитивната психология..., на когнитивната психология... и накрая и в полето на психологическото измерване“ (с.6).

### *3. Методология на изследването*

Изследователският квазиекспериментален дизайн е адекватен на поставените цели, задачи и хипотези. Инструментариумът осигурява проверката на формулираните хипотези на професионално ниво.

Използвани са 4 неспецифични въпросника (въпросник за атрибутивен стил, скала за депресия, скала за удовлетвореност от живота и скала за процъфтяване), които са попълнени от клиничната и от контролната група. Добавени са още два инструмента, които събират специфична информация за лицата с репродуктивни проблеми (въпросник за качество на живот и въпросник за когнитивни нагласи при болест). Детайлният психометричен анализ на използвания инструментариум е представен в четвърта глава на дисертацията.

### *4. Характеристика и оценка на дисертационния труд*

Основните конструкти на изследването са представени коректно, задълбочено и аналитично както поотделно, така и в контекста на техните взаимни връзки. Направени са уместни съдържателни преходи между представянето на основните конструкти на дисертационния труд, теориите, в контекста на които те са разработени и емпиричните изследвания, които произтичат от тях от една страна и от друга - собственото емпирично изследване, реализирано от докторантката. По този начин реализираното изследване се вписва в добре очертана изследователска рамка, в която е потърсено собственото присъствие и е направена заявка за собствен принос.

Получените резултати са представени и обяснени подробно и коректно, във връзка с проверяваните хипотези.

Библиографията съдържа източници на български и английски език по темата на дисертационния труд, като значителна част от тях са публикувани през последното десетилетие, цитирани са основни автори, чиито имена са безусловно свързани с концепциите, представени в дисертационния труд.

### *5. Приноси*

Подкрепям формулираните приноси.

### *6. Преценка на публикациите по дисертационния труд*

Докторантката представя 4 публикации, в които са отразени основните резултати от реализираното изследване, те са по темата на дисертационния труд.

### *7. Автореферат*

Авторефератът отразява адекватно съдържанието на дисертационния труд. В текста са резюмирани целта, хипотезите и задачите на реализираното изследване, както и

използвания инструментариум, получените резултати и техният смисъл в контекста на целта.

### *Заключение*

Дисертационният труд, представен от Мина Неделчева-Дацова, съдържа научни и практически резултати, които представляват принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в република България, правилника за прилагането му и правилника на СУ „Св. Климент Охридски“. Реализиран е на професионално ниво и показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични познания и професионални умения по научна специалност психология, както и необходимите качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Въз основа на изложеното по-горе, убедено давам своята положителна оценка за представения дисертационен труд, автореферата и публикациите и си позволявам да предложа на членовете на почитаемото научно жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Мина Неделчева-Дацова в професионално направление 3.2. Психология (Обща психология – психологическо измерване).

10.10.2024 г.

Изготвила становището:

София

(Проф. д-р Емилия Алексиева)